

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-386/-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-94/25-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Šlapanov, příspěvková organizace
Sídlo	582 51 Šlapanov 1
E-mail	j.spinar@zs.slapanov.cz
IČO	75 017 687
Identifikátor	600 087 000
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Josef Špínar
Zřizovatel	Obec Šlapanov
Místo inspekční činnosti	Šlapanov 1, Šlapanov
Inspekční činnost na místě	11.–14. 3. 2025

Inspekční činnost byla zahájena doručením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle příslušných školních vzdělávacích programů, zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) školského zákona.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Šlapanov, příspěvková organizace (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny. V době inspekční činnosti bylo ve dvou třídách mateřské školy evidováno 28 dětí, z toho jedno dítě mladší tří let, 14 dětí před zahájením povinného školního vzdělávání a jedno dítě s odkladem povinné

školní docházky. V základní škole se vzdělává v 9 třídách 104 žáků. V aktuálním školním roce vykazuje základní škola 11 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Školní družina organizuje zájmové vzdělávání ve dvou odděleních pro 48 účastníků s pravidelnou docházkou.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále ředitel) v řízení instituce uplatňuje své dlouholeté řídicí zkušenosti a manažerské schopnosti. Koncepční záměry vycházející z aktuálních podmínek školy a jejich potřeb se vedení školy daří průběžně realizovat. Z inspekční činnosti vyplývá, že škola byla úspěšná zejména v oblasti informační a komunikační (zavedení elektronického informačního systému) a dále se řediteli podařilo uskutečnit změny organizační s delegováním výkonných kompetencí. Méně úspěšně jsou naplňovány cíle v oblasti využívání účinných výchovných a vzdělávacích strategií mezi pedagogy, což se projevilo v hodnocené výuce.

Řízení školy spočívá zejména v každodenní komunikaci ředitele s pedagogy základní školy a okamžité zpětné vazbě. Jednání pedagogické rady základní školy jsou účinnými prostředky vzájemné informovanosti. Pravidelné porady vedení pozitivně přispívají ke zlepšování přenosu informací, který se týká provozních a organizačních záležitostí. Řízení má však nedostatky v koordinaci metodického vedení mateřské školy, v kontrolní a hospitační činnosti v mateřské škole i základní škole. Výsledky hospitační činnosti ve škole jsou pouze projednávány s jednotlivými vyučujícími. Chybí však souhrnné zhodnocení, vyvození odpovídajících závěrů a přijímání konkrétních opatření. Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, ale nemá to vždy dopad na průběh vzdělávání, zejména v předškolním vzdělávání (chybí základní metodické zásady, jsou uplatňovány neúčinné vzdělávací strategie a nepřijatelné přístupy). Vlastní aktivita v rámci profesního rozvoje je u vyučujících rozdílná. Vzájemná zpětná vazba je u pedagogů základní školy využívána. Absence zpětné vazby u učitelek mateřské školy má negativní vliv na celkovou efektivitu týmové spolupráce a na zvyšování kvality předškolního vzdělávání.

Rozvoji materiálních podmínek je věnována výrazná pozornost. Prostředí pro vzdělávání bylo ve sledovaných vyučovacích hodinách v základní škole, v průběhu vzdělávání v mateřské škole a školní družině příznivé a motivující. Škola je v pravidelném kontaktu se zřizovatelem. Do práce školy se pozitivně promítá také spolupráce s dalšími externími partnery a okolními školami. Partnerství se zákonnými zástupci dětí a žáků je rozvíjeno. Škola jim poskytuje příležitosti pro vzájemnou spolupráci, např. jsou organizována společná setkávání a další vlastní akce, do nichž se zpravidla aktivně zapojují. Zjišťování zpětné vazby od rodičovské veřejnosti je však nahodilé a zpravidla nemá praktický dopad na posun v činnosti školy.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Pro průběh sledovaného vzdělávání v mateřské škole byly vytvářeny vhodné materiální podmínky pro realizaci plánovaných činností. Při plánování a organizování vzdělávacích aktivit bylo v mladší třídě méně zohledňováno složení dětské skupiny, individuální vzdělávací potřeby a možnosti dětí, potřebný klid byl nastolován napomínáním, příkazy, zákazy. Výrazně odlišný přístup pedagogů byl pro děti zmatečný a vedl k rušivému chování a nekázní. Ve třídě nejstarších dětí bylo vytvářeno klima podporující učení. Vzdělávací nabídka zahrnovala různé možnosti, které rozvíjely např. manipulační dovednosti,

jednoduché úkony s předměty, pomůckami či materiálem, konstruktivní, grafomotorické a výtvarné činnosti, jejichž prostřednictvím směřovala k naplňování stanovených cílů. Při řízených vzdělávacích aktivitách bylo využíváno spektrum vzdělávacích forem a metod s převahou frontální a samostatné práce, jejichž účelnost byla rozdílně přínosná. Příležitosti pro práci s chybou či řešení problémů byly taktéž využívány rozdílně, což cíleně neposilovalo schopnost sebekontroly dětí, vlastní odpovědnost a samostatnost v rozhodování. V průběhu celého vzdělávání se dětem dostávalo rozdílné zpětné vazby, projevy i výkony byly zpravidla oceňovány. V porovnání s menší četností adresné pochvaly byla často zařazována pochvala paušální, což bylo pro některé děti méně motivační. Průběžné zhodnocení přínosnosti jednotlivých činností bylo v některých případech opomíjeno, vhodné příležitosti pro rozvoj schopnosti provádět sebehodnocení a vzájemné hodnocení dětí byly zaznamenány pouze ve třídě starších dětí.

Hospitované hodiny prvního stupně se vyznačovaly promyšlenou stavbou s využitím různých vzdělávacích strategií a přirozeným střídáním činností. Vyučující využívali aktuální reálné situace a vlastní zkušenosti žáků. Kombinovali skupinovou výuku s metodicky dobře řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, uplatňovali kooperaci při práci ve dvojicích. Učitelé vhodně podporovali nejen schopnost komunikovat a spolupracovat, ale i schopnost žáků objevovat nové skutečnosti a spojovat si učivo do mezipředmětových souvislostí. Náznost vzdělávání podpořilo efektivní používání didaktických pomůcek či materiálů souvisejících s probíraným tématem. K upevňování a procvičování učiva pedagogové zařazovali didaktické hry, účelně střídali pestré činnosti a vytvářeli dostatek prostoru pro vlastní iniciativu žáků. Průběžně oceňovali snahu i dílčí pokrok žáků a povzbuzovali je k další aktivitě. Zařazování aktivizujících prvků a pohybové relaxace přispívalo k udržení aktivity a pozornosti žáků. Vyučující respektovali tempo práce žáků, poskytovali jim prostor pro dotazy a individuální pomoc, při výskytu obtíží nabízeli žákům účinnou podporu (ověření pochopení zadaného úkolu, povzbuzení, individuální přístup, pomoc).

V hospitovaných hodinách druhého stupně se vyznačovaly vyšší účinností hodiny, v nichž pedagogové nesdělili žákům pouze předpokládaný průběh, ale přesněji formulovali zamýšlený cíl vyučovací hodiny. Jen v několika vyučovacích hodinách se podařilo vyučujícím využít výhody nízkého počtu žáků ve třídách a efektivně uplatnit diferencovaný přístup. Bylo to zejména tehdy, když promyšleně zorganizovali samostatnou práci žáků tak, aby každý mohl pracovat vlastním tempem a měl možnost bezprostředně si ověřit úspěšnost své práce. Ve většině ostatních hodin využívali vyučující spíše frontální působení s tempem práce, které nevyhovovalo pohotovějším ani pomalejším jedincům. Méně úspěšní byli pedagogové při práci s chybou. Většinou odkládali vyhodnocení samostatné práce na další hodinu nebo užívali méně účinné formy společné kontroly. Méně příležitostí dostávali žáci k souvislému mluvenému projevu. V dalších aspektech rozvoje komunikativních kompetencí již byli pedagogové úspěšnější. Zejména vedli žáky k tomu, aby pozorně sledovali odpovědi spolužáků a vzájemně si naslouchali. V závěru vyučovacích hodin většinou dostávali přítomní jen málo příležitostí k sebehodnocení nebo vzájemnému hodnocení. Je pozitivní, že v několika případech se výrazné zaujetí vyučujících zaměřené na předání nových poznatků zcela zřejmě přenášelo na žáky. S využitím pro ně atraktivních příkladů a jejich dosavadních zkušeností se podařilo udržet jejich zájem po celou dobu vyučovací hodiny.

Činnosti v obou odděleních školní družiny jsou úzce koordinované navzájem i s výukou v základní škole. Díky celkově promyšlené organizaci měli účastníci zájmového vzdělávání dostatek možností pro nutnou relaxaci po vyučování, pobyt na čerstvém vzduchu, připravenou činnost se společným tématem i pro kreativní aktivity podle vlastního zájmu. Vychovatelky úspěšně usilovaly o podporu čtenářské gramotnosti žáků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Pedagogická diagnostika dětí v mateřské škole sice sleduje pokrok a vývoj dítěte, ale není využita pro cílené plánování podpůrných aktivit. V rámci vzdělávacího procesu jsou tak podnikány spíše izolované či intuitivní kroky bez výrazného přínosu pro rozvoj jedince. Výsledky jsou sledovány ve všech oblastech vývoje, systém však postrádá závěry, návrhy řešení případných nedostatků a pedagogická opatření pro další postup při vzdělávání. Vyhodnocování průběhu vzdělávacích aktivit dětí je formální a není přínosem pro kvalitu vzdělávání. Úroveň dosažených očekávaných výstupů byla u mladších dětí výrazně rozdílná, zejména v oblasti řešení problémů, sociálních a personálních, činnostních a občanských.

Ke zjišťování úrovně dosažených výsledků využívá základní škola v souladu s pravidly pro hodnocení obsaženými ve školním řádu zejména standardní interní hodnotící nástroje. Na jednáních pedagogické rady jsou kromě sumárních výsledků účelně vyhodnocovány i vzdělávací výsledky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a účinnost podpůrných opatření. Jako externí hodnocení škola dlouhodobě využívá testování komerčním subjektem, což umožňuje efektivně sledovat vývoj i v časových řadách. Přestože v těchto testováních dosahovala škola v minulých letech spíše podprůměrných výsledků, jsou žáci velmi úspěšní v přijímacích zkouškách na střední školy (i s vysokým převisem zájemců), kde dosahují výborných výsledků ve srovnání s ostatními školami. Částečnou zpětnou vazbu o úrovni dosažených kompetencí přinášejí výsledky ze soutěží a olympiád. Od absolventů získává škola občasné neformální informace.

Díky malému počtu žáků ve třídách základní školy jsou učitelé detailně seznámeni s povahou speciálně vzdělávacích potřeb těch žáků, kterým byla přiznána podpůrná opatření. Podporu poskytují především individualizovaným přístupem a zohledňováním jejich znevýhodnění při hodnocení. Komunitní charakter školy umožňuje žákům velmi dobře dosahovat klíčových kompetencí komunikativních, sociálních a osobnostních. Z běžného jednání žáků v hodinách nebo během přestávek bylo patrné, že standardně respektují dohodnutá pravidla a v potřebných situacích jsou schopni vzájemné tolerance i pomoci. Mateřská škola má obtíže s identifikací individuálních potřeb dětí při vzdělávání, spolupráce s některými odbornými pracovišti je nedostatečná. Strategie práce s dětmi s potřebou podpůrných opatření je spíše formálního charakteru.

Minimální preventivní program školy je zpracován s ohledem na aktuální situaci ve škole a je pravidelně vyhodnocován. Činnosti v oblasti rizikových jevů jsou plánovány, vybírány a objednávány ve spolupráci s externími odborníky. Jsou pořádány různé besedy či osvětové akce, rizikovým jevům se vyučující věnují i v průběhu vzdělávání ve svých předmětech. Kariérové poradenství se prolíná výukou, dalšími aktivitami (besedy na úřadu práce, přehlídky středních škol) a individuálními konzultacemi se zákonnými zástupci.

Škola dlouhodobě realizuje nadstandardní aktivity v rámci pohybových aktivit (např. několik lyžařských kurzů, plavání, bruslení, cyklovýlety, vodácký kurz, cvičení v přírodě) a umožňuje tak cílený rozvoj fyzické zdatnosti žáků nejen v hodinách tělesné výchovy, ale i v rámci kroužků a projektů. Výhodou je také možnost využití venkovních prostor, kde jsou dobré podmínky pro realizaci odpočinkových a sportovních aktivit.

Závěry

Vývoj školy

- Posun v materiální a prostorové vybavenosti, včetně digitálních technologií.

- Výrazná obměna pedagogického sboru mateřské školy.
- Zavedení nového školního informačního systému.
- Změny v delegování kompetencí.

Silné stránky

- Efektivní metody a formy vzdělávání na prvním stupni přispívají k rozvoji individuálních znalostí a dovedností žáků (4. 1).
- Materiální a prostorová vybavenost, včetně digitálních technologií v mateřské i základní škole (2. 4).
- Cílený rozvoj fyzické zdatnosti žáků prostřednictvím hodin tělesné výchovy a projektů (4. 1).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Procesy řízení i vyhodnocování jsou ve škole prováděny jen částečně a jen s částečným dopadem na možnost zkvalitňování vzdělávání. Účinnost zavedených opatření ke zlepšení stavu není sledována (2. 1).
- Vedení školy hodnotí práci pedagogů nesystematicky a pouze v částečném rozsahu, zpětná vazba pedagogům není dostatečně využitelná (2. 3).
- Nevyrovnanost pedagogického stylu vyučujících mateřské školy má negativní vliv na průběh vzdělávání (4. 2).
- Rozdíly ve využívání účinných výchovných a vzdělávacích strategií mezi pedagogy prvního a druhého stupně (4. 2).
- Absence promyšleného závěru vyučovacích hodin na druhém stupni (4. 2).

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Stanovovat konkrétní cíle v koncepci rozvoje organizace a věnovat přiměřenou pozornost všem činnostem.
- Podporovat odborný růst pedagogických pracovníků a kvalitu jejich výuky prostřednictvím cíleného dalšího vzdělávání a dostatečné hospitační činnosti.
- V závěru vyučovacích hodin provádět závěrečné shrnutí učiva a vyhodnocovat splnění vzdělávacího cíle.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání ZŠ a MŠ Šlapanov, s platností od 1. 9. 2024
2. Školní vzdělávací program pro školní družinu při ZŠ a MŠ Šlapanov, s platností od 30. 8. 2007
3. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání ŽABÁK FERDA A JEHO MOUCHY, ze dne 1. 9. 2019
4. Třídní vzdělávací program „Šťastný rok v housenkách“
5. Třídní vzdělávací program Motýlci „Z pohádky do pohádky“
6. Zápisy z pedagogické rady ve školním roce 2024/2025
7. Plán práce Základní školy a Mateřské školy Šlapanov na školní rok 2024/2025
8. Plán kontrolní činnosti 2024/2025
9. Plán hospitační činnosti ve školním roce 2024/2025
10. Přímá a nepřímá činnost v MŠ
11. Plán dalšího vzdělávání na školní rok 2024/2025
12. Dokumentace školního poradenského pracoviště pro školní rok 2024/2025
13. Výroční zpráva 2023/2024
14. Školní matrika vedená elektronicky

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Bc. Kateřina Hlaváčková, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Bc. Bohuslava Dvořáková, kontrolní pracovnice

Mgr. Miroslav Pospíšil, školní inspektor

Mgr. Pavla Srnská, školní inspektorka

14. 4. 2025